

Олександр ОСТАПЧУК

кандидат історичних наук

Науково-дослідний центр гуманітарних проблем

Збройних Сил України (Київ, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0991-0778>

Електронна пошта: ostapchukoleksandr1975@gmail.com

Валентина НОВІКОВА

Національний університет оборони України

(Київ, Україна)

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6876-9508>

Електронна пошта: valianovikova53@gmail.com

**МІЖНАРОДНА ВІЙСЬКОВО-ТЕХНІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ
ПЕРЕД ПОЧАТКОМ ЛІТНЬОГО КОНТРНАСТУПУ
СИЛ ОБОРОНИ УКРАЇНИ У 2023 РОЦІ**

Вивчення нового етапу сучасної російсько-української війни є важливим науковим завданням, вирішення якого активно триває. Важливим фактором успішної протидії російській збройній агресії залишається різнобічна міжнародна підтримка та допомога (політична, військово-технічна, економічна та гуманітарна) Україні. Зокрема, під час травневих візитів 2023 року до низки європейських країн керівництво України досягнуло важливих домовленостей щодо оборонної підтримки держави. Сполучені Штати Америки були та залишаються для України головним партнером та постачальником численної військово-технічної допомоги. США надали Україні усю можливу підтримку для підготовки контрнаступу влітку 2023 року. У статті розглянуто особливості міжнародної підтримки у травні 2023 року. Висвітлено роль і місце провідних країн демократичного світу в підтримці України перед початком контрнаступу Сил оборони України.

Ключові слова: міжнародна підтримка, військово-технічна допомога, російсько-українська війна.

Постановка проблеми. Вивчення нового етапу сучасної російсько-української війни, а саме другої стратегічної наступальної операції Сил оборони України (травень — грудень 2023 р.), є важливим науковим завданням. Для України життєво необхідно було мати міжнародну підтримку та допомогу (політичну, військово-технічну, економічну та гуманітарну), особливо перед початком контрнаступу Сил оборони України. У цьому контексті травень 2023 року став одним із визначальних місяців від початку широкомасштабного вторгнення, адже воєнно-політичні взаємовідносини України з міжнародними партнерами були досить динамічними і вийшли на новий рівень. Передусім це стосувалося остаточної зміни поглядів провідних демократичних країн і переходу до політики протидії росії як агресору та осередку тоталітаризму у світі. Сьогодні специфіка міжнародної підтримки Україні потребує належ-

ного дослідження, зокрема її особливості у травні 2023 р., а також роль і місце провідних країн демократичного світу у підтримці України у цей період.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні найбільшого значення з воєнно-теоретичного та практичного погляду набули дослідження переходу Сил оборони України від відбиття та стримування широкомасштабного вторгнення російських збройних сил до підготовки та проведення активних наступальних дій. Історієписання подій російсько-української війни базується на значному фактологічному матеріалі, зафіксованому військовими істориками. У процесі висвітлення подій сучасної історії доцільно детально виокремити і належним чином проаналізувати наявні військово-історичні джерела, насамперед ті, які вміщують інформацію в режимі реального часу. У цьому сенсі важливим інфор-

маційним джерелом є матеріали, накопичені Інститутом вивчення війни (Institute for the study of War — ISW), їх щоденна синтетична продукція, що висвітлює перебіг подій широкомасштабної війни росії проти України. У Національному університеті оборони України постійно здійснюється моніторинг воєнно-політичної, воєнно-стратегічної обстановки яка базується на офіційній інформації відповідних структур держави.

Водночас, починає формуватися історіографічний сегмент означеної проблематики. У контексті нашого дослідження важливого значення набули напрацювання Центру досліджень воєнної історії Збройних Сил України щодо щомісячного воєнно-історичного опису російсько-української війни. Так, у Воєнно-історичному описі російсько-української війни за травень 2023 року розміщено матеріал, присвячений наданню військової допомоги Україні від країн-учасниць контактної групи у форматі «Рамштайн-12» (Воєнно-історичний опис російсько-української війни... 2023, с. 151–159).

Питанням здійснення підтримки та надання допомоги Україні з боку міжнародних партнерів присвячені окремі розділи наукових видань, підготовлених фахівцями Національного університету оборони України (Коваль, М. (за заг. ред.). 2023, с. 270–292; Koval, M. (ed.). (2023), p. 52–89).

Результати ґрунтовних досліджень різноманітних аспектів російсько-української війни, у тому числі питання підтримки України у світі, акумульовані у виданнях Інституту історії НАН України, зокрема «За Ідентичність і Незалежність. Війна Росії проти України: історичні передумови, геополітичні паралелі», «Російсько-українська війна. Вторгнення» (Головко, В. 2023) тощо. Однак наявні на сьогодні публікації заповнюють лише окремі лакуни порушеної теми. Автори дослідження пропонують власний погляд на підтримку та надання допомоги партнерами перед початком контрнаступу Сил оборони України у 2023 році.

Мета дослідження полягає в аналітичній реконструкції особливостей перебігу міжнародної військово-технічної підтримки Сил оборони України для підготовки їх до літнього контрнаступу в 2023 році.

Виклад основного матеріалу. Система надання допомоги та підтримки Україні в боротьбі з широкомасштабним вторгненням формувалася упродовж 2022 року. Створена антипутінська коаліція держав у результаті зустрічей на найвищому рівні на військовій авіабазі США «Рамштайн»

у Німеччині скоординувала зусилля на забезпеченні Сил оборони України необхідним озброєнням і боєприпасами (Головко, В. 2023, с. 234–235). Водночас у травні 2023 р. воєнно-політичне керівництво України та міжнародні партнери помітно активізували і розширили взаємодію на геополітичному рівні. Відбулися зустрічі воєнно-політичного керівництва України з лідерами інших країн — наших партнерів, а також тих, які опосередковано підтримували росію або обрали нейтральну позицію. Разом із партнерами Україна координувала проведення заходів, спрямованих на стримування росії, а країни, які відкрито підтримували агресора, переконувала змінити ставлення до нього.

Так, Президент України Володимир Зеленський взяв участь у всіх найважливіших міжнародних заходах, зустрівся з керівництвом Німеччини, Франції, Великої Британії та Італії, а також брав участь у самітах «Групи семи» (G7), що відбувся в Японії, та Ліги арабських держав (Arab League summit) у Саудівській Аравії. Відбулася низка зустрічей представників України з лідерами іноземних країн. Так, міністр закордонних справ Д. Кулеба відвідав із робочими візитами країни Африки і Південної Америки. Представники України взяли участь у Парламентській асамблеї НАТО. Така активність спостерігалася на тлі завершального етапу підготовки Сил оборони України до контрнаступу.

Під час травневих візитів Президента України Володимира Зеленського в Італію, Німеччину, Францію та Велику Британію сторони досягнули домовленостей, спрямованих на вагому оборонну підтримку України. 15 травня 2023 р. В. Зеленський зазначив, що пріоритетною метою його візитів у європейські столиці була належна підготовка Збройних Сил України до деокупації захоплених росією територій. Президент України зазначив, що надзвичайно задоволений досягнутими домовленостями, адже відбулися плідні зустрічі із Джорджею Мелані, Олафом Шольцом, Еммануелем Макроном і Ріші Сунаком (Досягнуто домовленостей про потужні оборонні пакети. 2023).

На думку прем'єр-міністра Великої Британії, зустріч із В. Зеленським відбулася у момент, вирішальний для опору України агресивній війні. Ріші Сунак наголосив, що Україна потребує постійної підтримки міжнародного співтовариства, адже змушена захищатися від навали безжальних і невибіркових атак, які вже більше року були щоденною реальністю. «Ми не повинні їх підве-

сти», — зазначив прем'єр-міністр Великої Британії та оголосив про надання Україні ударних безпілотних літальних апаратів дальньої дії (Britain to send Ukraine suicide drones with twice the range of Himars. 2023). 15 травня 2023 р. британський уряд оголосив, що прем'єр-міністр у цей день підтвердить продовження надання Великою Британією ракет протиповітряної оборони, нових безпілотних авіаційних систем, включно із сотнями нових ударних безпілотників із дальністю польоту більше 200 км (Британія надасть Україні ударні безпілотники великої дальності та ракети ППО. 2023). Велика Британія доправила усі обіцяні на той час танки Challenger 2, а також надала крилаті ракети Storm Shadow, здатні уражати цілі на відстані до 300 км. Крім того, Велика Британія стала першою країною серед членів НАТО, яка розпочала практичні кроки з підготовки пілотів для ЗС України за стандартами Альянсу (Савченко-Галушко, Т. 2023а).

Найбільший пакет допомоги, наданий Німеччиною від початку війни, становив майже 2,7 млрд євро. До його складу увійшли 110 танків “Leopard1” (надані спільно з Данією), 20 БМП “Marder”, 4 ЗПК IRIS-T SLM, 12 ЗПК IRIS-T SLS, п'ять радарів TRML-4D, 15 самохідних зенітних установок “Gepard”, 84 розвідувальних БПЛА (з них 71 — “Vector”), 40 наземних оглядових РЛС, спеціальна інженерна й автомобільна техніка, стрілецьке озброєння, боєприпаси тощо (Німеччина конкретизувала озброєння у рекордному пакеті на 2,7 млрд євро, в якому «сховався» справжній сюрприз. 2023). Також німецький виробник зброї “Rheinmetall” та концерн «Укроборонпрому» погодилися створити спільне підприємство для ремонту танків в Україні, крім того, німецька компанія в майбутньому передбачала започаткування вироблення в Україні систем ППО, танків та боєприпасів (Савченко-Галушко, Т. 2023а). «Гіркий розділ в історії нашого континенту закінчиться тим, що вільна Україна вступить до Європейського Союзу як повноправний член», — наголосив Олаф Шольц (Шольц про завершення війни: закінчиться членством України у Євросоюзі. 2023).

Італійська Республіка зробила значний військовий внесок у допомогу Україні, і надалі постійно враховуватиме найбільш нагальні та невідкладні потреби України у зміцненні її обороноздатності. Крім сплати національного внеску, Італія є активною учасницею заходів, започаткованих Європейським Союзом і НАТО, спрямованих на військову допомогу Україні і підготовку

українських військовослужбовців (Спільна декларація України та Італії. 2023). Голова Ради міністрів Італії Джорджа Мелоні на спільній з Володимиром Зеленським прес-конференції у Римі наголосила, що Італія не називатиме миром будь-які заходи, що нагадуватимуть агресію, і зробить усе можливе, щоб запобігти нав'язуванню Україні несправедливого миру. «Жоден несправедливий мир не може бути нав'язаний країні, кожному мирну угоду має підтримувати цей народ. Італія робитиме все можливе у цьому напрямі». (Італія робитиме все можливе, щоб Україні не нав'язали несправедливий мир — прем'єрка. 2023).

Президент Франції Еммануель Макрон після зустрічі з Президентом України повідомив, що «відчинив двері» для навчання пілотів з України. Говорячи про військову допомогу Україні, Е. Макрон зауважив, що стратегія Франції полягає у наданні допомоги Україні в організації контрнаступу у потрібний момент, «щоб вона могла повернути всіх за стіл переговорів на обраних нею умовах і створити для себе міцний мир» (Макрон: Двері для навчання українських пілотів у Франції відкриті. 2023).

Данія схвалила виділення додаткової військової допомоги Україні на \$2,6 млрд. Разом із Нідерландами, Бельгією та Британією Данія розпочне навчання українських пілотів на винищувачах F-16 (Джо Байден подякував Данії за непохитну підтримку України. 2023).

Сполучені Штати Америки залишалися для України головним партнером та постачальником численної військово-технічної допомоги. Так, 3 травня 2023 р. президент США Джо Байден заявив, що американські військовослужбовці надали допомогу в озброєнні, спорядженні та навчанні української армії (Джо Байден: Український народ — вражає хоробрий. Вони роблять неймовірну роботу. 2023). Сполучені Штати Америки надали Україні усю можливу підтримку для підготовки контрнаступу. Про це 4 травня 2023 р. у ході брифінгу заявив координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі. «Ми впевнені, що зробили майже все, що могли, тут, у США, а також, говорячи ширше, для наших союзників і партнерів, щоб переконатися, що вони будуть готові, якщо і коли президент Зеленський вирішить перейти в наступ, а він єдиний, хто може ухвалити таке рішення», — сказав Джон Кірбі. Він зазначив, що Україна отримала 98% озброєння, про яке просила для контрнаступу. Крім того, США та союзники провели навчання і тренування українських військових (США зробили усе можливе для

контрнаступу ЗСУ, Україна отримала 98% озброєння, — Кірбі. 2023). Так, 3 травня 2023 р. США передали Україні озброєння на \$300 млн, у список вперше потрапили ракети «Hydra 70». Також 9 травня 2023 р. було оголошено про новий пакет допомоги на майже \$1,2 млрд, до якого, зокрема, увійшли: додаткові системи ППО, обладнання для інтеграції пускових установок західного зразка, ракет і радарів із українськими протиповітряними системами, боєприпаси для боротьби з БПЛА, 155-мм артилерійські снаряди; послуги з комерційної супутникової зйомки (Пентагон оголосив про надання нового пакету військової допомоги Україні: список озброєння. 2023). Вже 21 травня 2023 р. після зустрічі президента США Джо Байдена з Президентом України Володимиром Зеленським у Японії США оголосили про надання додаткової безпекової допомоги, спрямованої на задоволення критичних потреб України у сфері безпеки та оборони, на суму до \$375 млн. Пакет, окрім іншого, включав: додаткові боєприпаси для артилерійських ракетних систем високої мобільності (HIMARS), артилерійські снаряди калібру 155 мм і 105 мм, ракети з трубним пуском, оптичним відстеженням, дротовим наведенням (TOW), протитанкові системи «Javelin» та AT-4, боєприпаси ракетної системи із лазерним наведенням (Biden Administration Announces Additional Security Assistance for Ukraine. 2023).

21 травня 2023 р. після саміту в Японії Володимир Зеленський заявив, що світ зважає на думку України стосовно кожного значущого для нашої держави питання: «Зустріч із Президентом Байденом — і, як завжди, ми стаємо сильнішими після таких перемовин. Зустріч із лідером Індонезії — змістовно. Зустріч із Президентом Республіки Корея — є потенціал для міцних відносин. Зустріч із Прем'єр-міністром Канади Трюдо — дякую, Джастіне, тобі. Поспілкувався з лідерами В'єтнаму та Австралії. Окремо й детально говорили з Прем'єр-міністром Японії — будемо посилювати співпрацю» (Президент: Маємо порозуміння зі світовою більшістю щодо кожного суттєвого для України пункту. 2023). Загалом лідери «Великої сімки» у ході саміту в Японії заявили, що надають Україні гарантії щодо підтримки у 2023 і на початку 2024 року. У спільній заяві зазначено, що G7 підтвердила зобов'язання про беззастережне надання Україні фінансової, гуманітарної, військової та дипломатичної підтримки (Савченко-Галушко, Т. 2023b).

Країни-партнери України 25 травня 2023 р. провели дванадцять засідань у форматі

«Рамштайн», де, за словами міністра оборони США Ллойда Остіна, погодили навчання пілотів ЗС України на винищувачах 4-го покоління, у тому числі F-16. Навчання мали розпочатися у червні 2023 р. у Данії та Нідерландах. Так, Ллойд Остін зауважив, що найближчим часом Данія і Нідерланди у співпраці зі США створять відповідну навчальну базу. Протягом травня 2023 р список країн, які вирішили долучитися до навчання українських пілотів, містив уже сім учасників: Велику Британію, Данію, Норвегію, Нідерланди, Бельгію, Португалію, Польщу. У ході зустрічі також було домовлено про віднайдення більшої кількості систем ППО для України. На думку Ллойда Остіна, ракетні атаки росії по Україні зумовлюють необхідність створення потужнішої наземної архітектури ППО в Україні, тому системи протиповітряної оборони для цих цілей країни-члени НАТО спробують віднайти серед своїх запасів. Також США працюватимуть із військовими приватними компаніями, які можуть виготовити системи NASAMS, щоб передати їх Києву. Також під час зустрічі було прийнято рішення створити центр технічного обслуговування танків «Leopard». Учасники танкової коаліції обговорили не лише процес створення нового центру, а й подальше постачання озброєння в Україну та його обслуговування у найближчі роки (Захарова, О. 2023).

Висновки. Нині Україна є основною силою, що стримує поширення тоталітаризму. Відкрито бажаючи перемоги України над росією як запоруки стримування тоталітаризму, демократичний світ надає Україні значну політичну, економічну та військово-технічну допомогу, зокрема постачання військової техніки нашій державі вийшло на якісно новий рівень. Дослідження особливостей міжнародної підтримки України у російсько-українській війні протягом травня 2023 р., ролі і місця провідних країн демократичного світу у підтримці України дали змогу зробити такі висновки. Глобальні центри сили — США, Велика Британія, Німеччина, Франція та інші країни — учасниці міжнародної коаліції «Рамштайн» продовжували системно підтримувати Україну. Перед початком контрнаступу Сил оборони України міжнародна підтримка, насамперед воєнно-технічна, помітно збільшилася кількісно та розширилася якісно. У діях наших партнерів на цей час існують дві тенденції: пошук рішень для посилення тиску на рф і недопущення перетворення війни на «заморожений» або затяжний конфлікт, а також продовження постачання озброєння в Україну.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

Biden Administration Announces Additional Security Assistance for Ukraine. (2023). URL: <https://www.defense.gov/News/Releases/Release/Article/3402206/biden-administration-announces-additional-security-assistance-for-ukraine/> [дата зверн.: 09.05.2023].

Britain to send Ukraine suicide drones with twice the range of Himars. (2023). URL: <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2023/05/15/britain-send-ukraine-suicide-drones-twice-the-range-himars/> [дата зверн.: 15.05.2023].

Koval, M. (Ed.). (2023). *Theoretical and applied aspects of the Russian-Ukrainian war: hybrid aggression and national resilience*. Kharkiv: TECHNOLOGY CENTER PC, 372 p.

Британія надасть Україні ударні безпілотники великої дальності та ракети ППО. (2023). URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2023/05/15/7402219/> [дата зверн.: 15.05.2023].

Воєнно-історичний опис російсько-української війни (травень 2023 року). (2023). Київ: МО України, ГШ ЗС України, 196 с.

Головко, В. (2023). Вторгнення. 2022. Широкомасштабна агресія Росії проти України. К.: Інститут історії України НАН України, 602 с.

Джо Байден подякував Данії за непохитну підтримку України. (2023). URL: <https://armyinform.com.ua/2023/06/06/dzho-bajden-podyakuvav-daniyi-za-nepohytnu-pidtrymku-ukrayiny/> [дата зверн.: 06.06.2023].

Джо Байден: Український народ — вражаюче хоробрий. Вони роблять неймовірну роботу. (2023). URL: <https://armyinform.com.ua/2023/05/04/dzho-bajden-ukrayinskyj-narod-vrazhayuche-horobryj-vony-roblyat-nejmovirnu-robotu/> [дата зверн.: 04.05.2023].

Досягнуто домовленостей про потужні оборонні пакети — Президент України про результати візитів до Італії, Німеччини, Франції та Великої Британії. Міністерство оборони України. (2023). URL: <https://www.mil.gov.ua/news/2023/05/15/prezident-ukraini-pro-rezultati-vizitiv-do-italii-nimechchini-franczii-ta-velikoi-britanii/> [дата зверн.: 15.05.2023].

Захарова, О. (2023). F-16 і потужний пакет допомоги: чим завершився Рамштайн-12 для України. URL: <https://thepage.ua/ua/politics/rezultati-ramshtajn-12-sho-otrimaye-kiyiv-vid-zahodu> [дата зверн.: 26.05.2023].

Італія робитиме все можливе, щоб Україні не нав'язали несправедливий мир — прем'єрка. (2023). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3708780-italia-robitime-vse-mozlive-sob-ukraini-ne-buv-navazani-nespravedlivij-mir-premerka.html> [дата зверн.: 13.05.2023].

Коваль, М. (за заг.ред.). (2023). *Рік незламності: крах операції Z*. К.: НУОУ, 320 с.

Макрон: Двері для навчання українських пілотів у Франції відкриті. (2023). URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/05/15/7161743/> [дата зверн.: 15.05.2023].

Нам потрібне глобальне лідерство демократії — виступ Президента Володимира Зеленського на сесії саміту країн «Великої сімки» та України. Офіційне інтернет-представництво Президента України. (2023). URL: <https://www.president.gov.ua/news/nam-potribne-globalne-liderstvo-demokratiyi-vistup-prezident-83053> [дата зверн.: 21.05.2023].

Німеччина конкретизувала озброєння у рекордному пакеті на 2,7 млрд євро, в якому «сховався» справжній сюрприз. (2023). URL: <https://on-demand.eastview.com/browse/doc/85906670> [дата зверн.: 23.05.2023].

Пентагон оголосив про надання нового пакету військової допомоги Україні: список озброєння. (2023). URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/05/09/novyna/bezpeka/pentahon-oholosyv-pro-nadannya-novoho-razetu-vijskovoji-dopomohy-ukrayini-spysok-ozbrojennya> [дата зверн.: 09.05.2023].

Президент: Маємо порозуміння зі світовою більшістю щодо кожного суттєвого для України пункту. (2023). URL: [https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3712350-prezident-maemo-porozuminna-zi-svitovou-bilshistyu-sodo-koznogo-suttevogo-dla-ukraini-punktu.html](https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3712350-prezident-maemo-porozuminna-zi-svitovou-bilshistyu-shodo-kozhogo-suttevogo-dla-ukraini-punktu.html) [дата зверн.: 21.05.2023].

Савченко-Галушко, Т. (2023а). Огляд міжнародних подій: Україна в центрі уваги. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/05/21/oglyad-mizhnarodnyh-podij-ukrayina-v-czentr-uvagy/> [дата зверн.: 21.05.2023].

Савченко-Галушко, Т. (2023б) Стратегія Росії, яка вичікує, що на Заході втомляться та не допомагають Україні, не спрацює. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/05/29/strategiya-rosiyi-yaka-vychikuyeshho-na-zahodi-vtomlyatsya-ta-ne-dopomagatymut-ukrayini-ne-spracyuye/> [дата зверн.: 29.05.2023].

Спільна декларація України та Італії. (2023). URL: <https://www.president.gov.ua/news/spilna-deklaraciya-ukrayini-ta-italiyi-82853> [дата зверн.: 13.05.2023].

США зробили усе можливе для контрнаступу ЗСУ, Україна отримала 98% озброєння, — Кірбі. (2023). URL: https://censor.net/ua/news/3416430/sshazrobylyusemojlyvedlyakontnastupu_zsu_ukrayina_otrymala_98_ozbroyennya_kirbi [дата зверн.: 05.05.2023].

У цей вирішальний для нашого народу момент уся Велика Британія разом з Україною — Володимир Зеленський після зустрічі з Ріші Сунаком. (2023). URL: <https://president.gov.ua/news/u-cej-virishalnij-dlya-nashogo-narodu-moment-usya-velika-bri-82921> [дата зверн.: 15.05.2023].

Шольц про завершення війни: закінчиться членством України у Євросоюзі. (2023). URL: [https://www.rbc.ua/rus/news/sholts-zavershennya-viyni-zakinchitsya-chlenstvom-1684845981.html](https://www.rbc.ua/rus/news/sholts-zavershennya-viyni-zakinchitsya-chlenstvom-ukrayini-u-eyrosouyuzi) [дата зверн.: 23.05.2023].

REFERENCES

Biden Administration Announces Additional Security Assistance for Ukraine. (2023). URL: <https://www.defense.gov/News/Releases/Release/Article/3402206/biden-administration-announces-additional-security-assistance-for-ukraine/> [Accessed: 09.05.2023]. [In English].

Britain to send Ukraine suicide drones with twice the range of Himars. (2023). URL: <https://www.telegraph.co.uk/world-news/2023/05/15/britain-send-ukraine-suicide-drones-twice-the-range-himars/> [Accessed: 15.05.2023]. [In English].

Brytaniia nadast Ukraini udarni bezpilotnyky velykoi dalnosti ta rakety PPO [Britain will provide Ukraine with long-range attack drones and air defense missiles]. (2023). URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2023/05/15/7402219/> [Accessed: 15.05.2023]. [In Ukrainian].

Dosiahnuto domovenosti pro potuzhni oboronni pakety — Prezydent Ukrainy pro rezultaty vizytiv do Italii, Nimechchyny, Frantsii ta Velykoi Brytanii. Ministerstvo oborony Ukrainy [Agreements were reached on powerful defense packages — the President of Ukraine on the results of visits to Italy, Germany, France and Great Britain. Ministry of Defence Ukraine]. (2023). URL: <https://www.mil.gov.ua/news/2023/05/15/prezydent-ukraini-pro-rezultati-vizytiv-do-italii-nimechchini-franczii-ta-velikoi-britanii/> [Accessed: 15.05.2023]. [In Ukrainian].

Dzho Baiden podiakuvav Danii za nepokhytnu pidtryмку Ukrainy [Joe Biden thanked Denmark for its steadfast support of Ukraine]. (2023). URL: <https://armyinform.com.ua/2023/06/06/dzho-bajden-podyakuvav-daniyi-za-nepohytnu-pidtryмку-ukrayiny/> [Accessed: 06.06.2023]. [In Ukrainian].

Dzho Baiden: Ukrainyski narod — vrazhaiuche khorobryi. Vony robliat neimovirnu robotu [Joe Biden: The Ukrainian people are amazingly brave. They do an incredible job]. (2023). URL: <https://armyinform.com.ua/2023/05/04/dzho-bajden-ukrayinskyj-narod-vrazhayuche-horobryj-vony-roblyat-neimovirnu-robotu/> [Accessed: 04.05.2023]. [In Ukrainian].

Holovko, V. (2023). *Vtorhnennia. 2022. Shyrokomashtabna ahrestia Rosii proty Ukrainy* [Intrusion. 2022. Russia's large-scale aggression against Ukraine]. K.: Instytut istorii Ukrainy NAN Ukrainy, 602 s. [In Ukrainian].

Italia robytyme vse mozhlyve, shchob Ukraini ne naviazaly nespravedlyvyi myr — premierka [Italy will do everything possible so that an unjust peace is not imposed on Ukraine — the Prime Minister]. (2023). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3708780-italia-robitime-vse-mozlive-sob-ukraini-ne-buv-navazaniy-nespravedlivij-mir-premerka.html> [Accessed: 13.05.2023]. [In Ukrainian].

Koval, M. (ed.). (2023). *Rik nezlamnosti: krakh operatsii Z* [The Year of Invincibility: The Collapse of Operation Z]. K.: NUOU, 320 s. [In Ukrainian].

Koval, M. (ed.). (2023). *Theoretical and applied aspects of the Russian-Ukrainian war: hybrid aggression and national resilience*. Kharkiv: TECHNOLOGY CENTER PC, 372 p. [In English].

Makron: Dveri dlia navchannia ukrainskykh pilotiv u Frantsii vidkryti. [Macron: The door to training Ukrainian pilots in France is open. European truth]. (2023). URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/05/15/7161743/> [Accessed: 15.05.2023]. [In Ukrainian].

Nam potribne hlobalne liderstvo demokratii — vystup Prezydenta Volodymyra Zelenskoho na sesii samitu krain “Velykoi simky” ta Ukrainy. Ofitsiine internet-predstavnytstvo Prezydenta Ukrainy [We need the global leadership of democracy — the speech of President Volodymyr Zelenskyi at the summit session of the G7 countries and Ukraine. Official online representation of the President of Ukraine]. (2023). URL: <https://www.president.gov.ua/news/2023/05/15/7161743/>

president.gov.ua/news/nam-potribne-globalne-liderstvo-demokratiyi-vistup-prezident-83053 [Accessed: 21.05.2023]. [In Ukrainian].

Nimechchyna konkretyzuvala ozbroiennia u rekordnomu paketi na 2,7 mlrd yevro v yakomu “skhovavsia” spravzhnii siurpryz [Germany specified armaments in a record package for 2.7 billion euros, in which a real surprise was “hidden”]. (2023). URL: <https://on-demand.eastview.com/browse/doc/85906670> [Accessed: 23.05.2023]. [In Ukrainian].

Pentahon oholosyv pro nadannia novoho paketu viiskovoi dopomohy Ukraini: spysok ozbroiennia [The Pentagon announced the provision of a new package of military aid to Ukraine: a list of weapons]. (2023). URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/05/09/novyna/bezpeka/pentahon-oholosyv-pro-nadannya-novoho-paketu-vijskovoyi-dopomohy-ukrayini-spysok-ozbroyennya> [Accessed: 09.05.2023]. [In Ukrainian].

Prezydent: Maiemo porozuminnia zi svitovoiu bilshistiu shchodo kozhnogo suttevogo dlia Ukrainy punktu [The President: We have an understanding with the majority of the world regarding every important point for Ukraine]. (2023). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3712350-prezident-maemo-porozuminna-zi-svitovou-bilsistu-sodo-koznogo-suttevogo-dla-ukraini-punktu.html> [Accessed: 21.05.2023]. [In Ukrainian].

Savchenko-Halushko, T. (2023a). Ohliad mizhnarodnykh podii: Ukraina v tsentri uvahy [Overview of international events: Ukraine in the spotlight]. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/05/21/oglyad-mizhnarodnyh-podij-ukrayina-v-centri-uvagy/> [Accessed: 21.05.2023]. [In Ukrainian].

Savchenko-Halushko, T. (2023b). Stratehiia Rosii, yaka vychikuie, shcho na Zakhodi vtomliatsia ta ne dopomahatymut Ukraini, ne spratsiuie [Russia’s strategy, which is waiting for the West to get tired and not help Ukraine, will not work]. URL: <https://armyinform.com.ua/2023/05/29/strategiya-rosiyi-yaka-vychikuye-shhona-zahodi-vtomlyatsya-ta-ne-dopomagatymut-ukrayini-ne-spraczyuye/> [Accessed: 29.05.2023]. [In Ukrainian].

Sholts pro zavershennia viiny: zakinchysia chlenstvom Ukrainy u Yevrosoiuzi [Scholz on the end of the war: it will end with Ukraine’s membership in the European Union]. (2023). URL: <https://www.rbc.ua/rus/news/sholts-zavershennya-viyni-zakinchitsya-chlenstvom-1684845981.html> [Accessed: 23.05.2023]. [In Ukrainian].

Spilna deklaratsiia Ukrainy ta Italii [Joint declaration of Ukraine and Italy]. (2023). URL: <https://www.president.gov.ua/news/spilna-deklaraciya-ukrayini-ta-italiyi-82853> [Accessed: 13.05.2023]. [In Ukrainian].

SShA zrobyly use mozhyve dlia kontrnastupu ZSU, Ukraina otrymala 98% ozbroiennia, — Kirbi [The USA did everything possible for the counteroffensive of the Armed Forces, Ukraine received 98% of its weapons, — Kirby]. (2023). URL: https://censor.net/ua/news/3416430/ssha_zrobyly_use_mojlyve_dlya_kontrnastupu_zsu_ukrayina_otrymala_98_ozbroyennya_kirbi [Accessed: 05.05.2023]. [In Ukrainian].

U tsei vyrishalniy dlia nashoho narodu moment usia Velyka Brytaniia razom z Ukrainoiu — Volodymyr Zelenskyi pislia zustrichi z Rishi Sunakom [At this crucial moment for our people, the whole of Great Britain is together with Ukraine — Volodymyr Zelenskyi after meeting with Rishi Sunak]. (2023). URL: <https://president.gov.ua/news/u-cej-virishalnij-dlya-nashogo-narodu-moment-usya-velika-bri-82921> [Accessed: 15.05.2023]. [In Ukrainian].

Voienno-istorychni opys rosiisko-ukrainskoi viiny (traven 2023 roku) [Military-historical description of the Russian-Ukrainian war (May 2023)]. (2023). Kyiv: MO Ukrainy, HSh ZS Ukrainy, 196 s. [In Ukrainian].

Zakharova, O. (2023). F-16 i potuzhnyi paket dopomohy: chym zavershyvsia Ramshtain-12 dlia Ukrainy [F-16 and a powerful aid package: what ended Ramstein-12 for Ukraine]. URL: <https://thepage.ua/ua/politics/rezultati-ramshtajn-12-sho-otrimaye-kiyiv-vid-zahodu> [Accessed: 26.05.2023]. [In Ukrainian].

Oleksandr OSTAPCHUK

PhD of Historical Sciences

*Research Centre for Humanitarian Problems
of the Armed Forces of Ukraine (Kyiv, Ukraine)*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0991-0778>

Valentyna NOVIKOVA

*The National Defence University of Ukraine
(Kyiv, Ukraine)*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6876-9508>

INTERNATIONAL MILITARY AND TECHNICAL ASSISTANCE TO UKRAINE PRIOR TO THE BEGINNING OF SUMMER COUNTEROFFENSIVE OF UKRAINIAN DEFENCE FORCES in 2023

Studying the new phase of the modern Russian-Ukrainian war is an extremely relevant issue in the contemporary history of Ukraine on a global scale. Its analysis is actively ongoing and requires painstaking interdisciplinary research involving historians and experts from related fields of knowledge. International support is crucial support for Ukraine in its war with Russia and includes political, military-technical, economic, and humanitarian aid.

In May 2023, the military-political leadership of Ukraine and international partners noticeably intensified and expanded cooperation at the geopolitical level. Meetings between the military-political leadership of Ukraine and leaders of other countries took place, including not only our partners, but also those who indirectly supported Russia or adopted a neutral position. With our partners, Ukraine coordinated actions to deter Russia. We have also been making convincing efforts to change the stance of those who openly or secretly sided with the aggressor.

President of Ukraine Volodymyr Zelenskyi participated in all the most important international events, meeting with the leadership of Germany, France, the United Kingdom, and Italy, as well as participating in summits such as the “Group of seven” (G7) in Japan and the 2023 Arab League Summit in Saudi Arabia. Additionally, a series of meetings between representatives of our state and leaders of foreign countries took place. Minister of Foreign Affairs D. Kuleba made significant visits to countries in South America and Africa. Our representatives took part in the Parliamentary Assembly of NATO. This activity occurred during the final stage of preparation of the Armed Forces of Ukraine for the counteroffensive.

During President of Ukraine Volodymyr Zelenskyi visits to Italy, Germany, France, and the United Kingdom in May, important agreements regarding defense support for our country were reached.

The United States has been and remains the main partner and supplier of significant military-technical assistance to Ukraine. The United States provided Ukraine with all possible support for preparing for the counteroffensive.

The article discusses the specifics of international support for Ukraine during the Russian-Ukrainian war in May 2023. It highlights the role and position of leading countries in democratic world in supporting Ukraine before the start of the counteroffensive by the Armed Forces of Ukraine.

Keywords: *international support and assistance to the country; the Russian-Ukrainian war; and military and technical assistance.*